

**Tone Škrjanec** *Uspavanke iz davnih časov**Ob boku prelomljeno okno*

Žuželka se sprehajavo zaletava v kotu sobe.  
Ti zapiski so dokument mojega prilaščenega časa.  
Meso jošk se preлива in preriva pod majico.  
Gibko, skoraj tekoče, jo različno oblikuje v odvisnosti  
od položaja in nagiba telesa.  
Počasna miselna operacija.  
Operacija kot opravek, ki mu sledi luknja v mesu.  
Krvava luknja v ušesu.  
Bebav izraz obraza, ki ne razodeva vse globine  
in širine človeške duše.  
In ravno to.  
Globok izrez v majici.  
Globoka navidezna razpoka sredi telesa se razpira in odpira.  
Determinirani z razklanostjo.  
Razklano dekle se fukam z vsakomer in ljubim zelo.  
Pesmi pojejo o meni.  
Drugačna sem.

Moje roke so mehke kot obraz,  
 Nekaterim se odprem s celim telesom.  
 Drugod in v drugem prostoru in času čemim.  
 Pišem domače naloge in umivam svoje telo z vodo.  
 Zjutraj, ko odprem okno in oči,  
 se mi zdi, da vidim labode na jezeru.  
 Tako mi bleščijo oči.  
 Razrezan list na dlani.  
 Strgan bankovec v pesti.  
 Ta čudni nasmeh proletariata.

## *Mašina*

Sem ene vrste mašina. Poveznjena na stol  
 sem prekrizanih nog. Prižigam si cigareto  
 in skozi okno gledam vestno zložene dile.  
 Zjutraj, ko se vozim z avtobusom, me obsedajo  
 razne misli. Nikakor ne vizije. Taka sporočila.  
 Da so listi pregriznili okno in da drvimo skozi čas.  
 In o tem, če je vse to skupaj sploh še kakšna vizija.  
 Kakšna vožnja skozi čas pa sploh to je.  
 Kaj pa to vse skupaj sploh je.  
 Kakšen red pa to sploh je.  
 Nekakšen piknik s hrenovkami in vinom za Savo.  
 Je to sploh kakšna družbena  
 ali pa vsaj politična ureditev.  
 Ne, to je navadna norija.  
 Ne, niti to ne, ampak nekakšna bedasta tresavica.  
 Krč. Razsuta železniška proga.  
 Je to sploh še kakšna ljubezen.  
 Ljubav, bleščeče oko.  
 Kakšna lepota neki.  
 Kakšna cvetoča lipa, ki se usipa.  
 Kaj pa sploh je tole.  
 Tole!  
 No, to.

*Šiška*

Kladivo zveneče udarja po železu.  
 Nebo je enakomerno sivo, povsem umirjeno.  
 Od enega konca do drugega  
 in do konca vseh koncev.  
 Skozi veje žive meje zdrvi bel blisk.  
 Mimo se hrupno zapelje tovorni vlak.  
 Rjav in glasen hrup se zapodi skozi priprto okno  
 pomešan s čivkanjem vrabcev  
 in hladnim zrakom,  
 ki mi lega k nogam.

*Mimogrede*

Tako v tej zatohli lupini mimogrede,  
slučajno ali celo pomotoma,  
pomislim o življenu. Pomislim na življenje,  
kako, pravzaprav samodejno, drsi mimo.  
Mimogrede nam spusti kakšno spremembo,  
Kakšen kvazidogodek. Nameče dežja  
in zniža temperaturo zraka za kakšnih dvajset stopinj.  
Tako da spet pobrskamo po puloverjih  
(dolčevita in topel vrat) in zoknih.  
Če so noge tople, sem ves toplejši.  
Tudi okrog srca in tako je potem tudi dom topel,  
rože zeleno rastejo in tv program,  
štedilnik, po katerem je ušlo mleko,  
in prav vse druge minljivosti  
se zdijo znosnejše in še bolj minljive.  
Kot da počasi popluskava voda,  
ki je morje, in jaz sedim na obali  
in ribe zelo od daleč radovedno opazujejo  
in se mi zelo počasi približujejo.

*Cinema*

Papirji, steklenica kokakole, popkorn.  
V papirnati vreči. Vitke ženske noge  
na mizi. Ozko stisnjena svetla kuhinja. V črno  
stisnjena stegna bežijo pod  
črtasto mornarsko majico.  
Stisnjen obraz z bingljajočimi uhani. Črni  
salonarji z visokimi petami. Prsi,  
položna voljna griča na zebrasti podlagi.

*Lokomotiva*

No, so ti že zrasli lasje.  
 Hotel sem reči.  
 Ti že plezajo otroci po njih,  
 ti že spletajo tesne črne kite.  
 Ti presneta, stara črna lokomotiva.

*Samuraj*

*Frenku*

Jaz, ubogi samuraj  
ubogam svojo nemirno roko  
in pletem mrežo.

Leno in plitvo  
priklanjanje  
kaže na sneg.

Moji so vsi,  
prav vsi,  
ki molijo roko.

Moj objem  
je hrastov gozd.

Glej.

Dež!

22. pesem

V mojem črnem telefonu  
 so se ugnezdile jate dobrodušnih ptic.  
 Sem kosem vate,  
 ki si je za dom izbral  
 meglo in mrak.  
 Vlago potrebujem, da mi da težo,  
 da lahko ostanem blizu travi in zemlji.  
 V mraku prijateljujem z volkovi.  
 Le oni molčijo na tvoj način  
 in v tvojih barvah.  
 Dovolj nas je, da s svojimi očmi  
 posnemamo nočno bleščanje morja,  
 ki se vzpenja po tvojem telesu,  
 dokler nas ne pokriješ z odejo las,  
 ki dišijo kot mrak.

*Noge!*

Monika umiva Gala,  
 ki sedi v majhni kadi  
 sredi sobe.  
 Sunkovito se premika in šprica  
 spenjeno vodo naokoli.  
 Z rokami išče svoja mala stopala,  
 skrita pod plastjo milnice.  
 Začudeno nas gleda.  
 Tu so,  
 čeprav nevidna.